

Underskattad skatt

Omärkligt håller nu skattereformen på att genomföras i Sverige. Den vidlyftiga diskussionen före beslutet – eller snarare före besluten för det var en rad beslut som så småningom resulterade i skattereformen – har nu ersatts av tystnad och obemärkthet. Likväl är det så att vi här i landet är i färd med att genomföra den mest genomgripande skattereform som landet någonsin omfattats av. Det är därtill en skattereform som är sämre utredd och belyst på förhand än det mesta annat i svensk politik.

Vad är då innebörden av skattereformen? Sänkt marginalskatt? Minskad avdragsrätt? Ja, så ser det ut om man strikt följer det formella innehållet i reformen. Men reellt är naturligtvis innehållet ett annat. Här som i fråga om nästan alla andra reformer beslutar politikerna utifrån förmodan att en viss reform skall ge en viss effekt. I allmänhet blir effekten en annan – ofta en helt annan – än den politikerna föreställt sig.

På förhand insåg inte politikerna vilken utomordentligt stor omfattning och därmed betydelse som "avdragsekonomi" hade för många hushåll. I själva verket var det så att avdragsmöjligheten kommit att bli det nödvändiga korrektivet mot helt orimliga marginalskatter. Politikerna insåg att någon hund låg be-

graven i avdragsmöjligheterna. Att inte marginalskatterna fungerade som tänkt berodde just på att avdragsmöjligheterna utnyttjades. Men de insåg inte vidden av det. Därmed insåg de heller inte effekterna av att så kraftigt reducera avdragsmöjligheterna som gjordes genom skattereformen.

Här står vi nu. En avdragsreform är genomförd. För att ge ett rimligt skattesystem sammantaget har denna avdragsreform kombinerats med sänkta marginalskatter. Men den sammantagna effekten är alls inte den som skattereformens upphovsmän tänkt sig. Just beroende på att de inte på förhand insåg omfattningen av avdragsekonomi, insåg de inte att skattereformen i sin helhet skulle komma att innebära en avsevärd skärpning av marginalskatterna. Vi håller därmed nu på att för första gången införa riktigt höga marginalskatter i Sverige. Visserligen var de formellt högre förut. Men avdragsmöjligheten neutraliserade dem – åtminstone för dem som verkligen ville ha lägre marginalskatter. Nu sänks visserligen den formella marginalskatten något. I gengäld avskaffas i praktiken avdragsmöjligheten! Den ger inte längre några ekonomiska fördelar. Därmed inför vi nu de höga marginalskatterna i Sverige.